

Szám
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
M O C S.

Mindenmü kézirat,
vél. hirdetés elfogadá-
sára, az előfizetési díjak
és hirdetési-összegek beze-
désére egyedül illetékes

„Mezőségi Híradó”
szerkesztősége Mocs.
Kéziratot nem adunk vissza.

MEZŐSÉGI HIRADÓ

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Dániel Géza. Főmunkatárs; Orbán Ferenc

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Előfizetési ár;
Egész évre 8 korona
Félévre 4 „
Negyed évre . 2 „
Egyes szám ára 20 fill

Hirdetések díjszabás
szerint.

Halottak napján.

Halott idöket élünk. Soha nem volt aktuálisabb halottak napjának ünnepe, mint az idén. Mintha halálos álomba merült volna ez az ország, három esztendeje már, hogy érverése elállt s a világ, a társadalmak nagy szervezetében elszigetelten, mint az Egyetem egy parányi holt sejtje vegetál.

Mi lesz velünk? Erőink széthullanak, az enyészet fuvalma játszik fölöttünk. Ma, halottak napján mély-séges és riasztó gondolatokat ébreszt a jelennek sivár képe.

Ne, ne, félre a kishitűséggel! Ragadjuk ki magunkat az elmulás hangulata alól. Aki megszokja a halál gondolatát, az már közel áll ahhoz, hogy öngyilkos legyen. Ne legyünk gyilkosai önmagunknak. Azzal a hittel, örökélő bizalommal, öntudattal, amely ezt a nemzetet mindig áthatotta, valahányszor zord idők fergetege zugott fölötté, nézzünk a jövőnkbe: annyi csapás, annyi véráldozat, annyi árulás után nem pusztulhat el soha ez a nemzet!

Pereg a lomb a fákról, halkan, csendesen omlik a levél. Így hullott le sok szép reménysége a magyarnak. Az őszi fuvalom letarolta virágainkat. Hanem azért csak föl a fejekkel!

Menjünk ki ma a temetőbe és vigasztalódjunk. Az elmulás hangtalan birodalmában az élet ezer színes fénye sugárzik felénk. A sirhalmok beszélni kezdenek. Elmondják a szomorú meséket a magyar nemzet sok nagy veszteségéről s a nagy tanulságokat a nemzet mindigvaló új feltámadásáról. Ne csüggedjünk, akik annyit veszítettünk, annyiszor elestünk és annyiszor ismét felkeltünk, — örök életünknek kell lennünk.

Hanem azért csak menjünk ki a temetőbe. A nagyok sirjai előtt boruljunk le, vezekeljünk. Mert sok a mi bűnünk. Hazugságokkal teli életet élünk, hamis jelszavak lidércfénye után törtettünk előre, amikor csak egy jelszó lehet, csak egy fényoszlop éghet előttünk: a haza! Ez minden, a többi semmi! Ebben benne minden emberi gondolat, minden magasabb rendű érzés eszme, a család, a testvér, a szülő, a gyermek s az ember szeretete. Ebben benne van a hármasság: az egyenlőség, a testvériség, a szabadság!

Halott idöket élünk! Mintha elállt volna szép Magyarország vérkeringése. De azért fel a szivekkel Magyarok! A sirhalmokon kinyílik a virág, a halott ország földjéből kivirít az örök-

élő szabadság fája. Kivirít s büszke sugarával fölnyulik az égig!

Halottak napján, az elmulás, a pusztulás csendes ünnepén boruljunk le és imádkozzunk az új életért!

Munkaszünet.

Heterogén elemekből telik ki a Mezőség lakóssága. Faji és vallási tekintetek tagolják fel a tömeget. Emiatt az egyöntetűségnek, az egyformaságnak nehéz nyomára akadni. Ipar, kereskedelem, földmívelés egyformán érzi az innen keletkező hátrányokat. Vegyük csak sorra s tisztán fog szemeink előtt állani a mezőségi élet zürzavaros képe. Magyar és oláh vegyesen lakja ezt a vidéket. Tegyük fel a feltehető legjobb eshetőséget, hogy minden torzsalakodás, faji tekintetek kiélesítése nélkül boldogan megfér egyik a más mellett. Olyanformán is van, mert egyes tulzóknek feltétlenül vad lelke nem igen tudja itt az évszázados jó viszonyt megzavarni. Ha néha-napján ilyesmiről értesülünk, a tényállás előzetes ismerete nélkül is kimondhatjuk, hogy korcsmai civódás, közönséges virtuoszkodás és nem nemzeti villongás zavarhatta fel valamelyik mezőségi község népét. Békén él tehát s megfér szó nélkül itt a magyar és románnyelvű elem. Vallási villongásról sem eshetik szó, s mégis a vallási különbözet okozza a legtöbb galibát. Mert úgy áll a dolog, hogy a görög egyháznak most a 20-ik században is annyi az ünnepe, hogy papja a megmondhatója. Tavaszon és nyáron, össze-

A „Mezőségi Híradó” tárcája.

Phar-ke-bogi.

— Koreai mese — Magyar Szemle.

Nyolc kincse van az embernek:

Családi sirholt, — Szép feleség. Hosszu élet. Sok gyermek. Sok kenyér. Sok barát. Lelki béke. Nagy műveltség.

Vannak azonban emberek, a kiknek egy kincsük sincsen a nyolc közül és az ilyen embert phar-ke-bogi-nak hívják, nyolcszor boldogtalannak.

Ilyen ember volt Ninoran-Dui, a kít elhagyott a nő, akit ő szeretett.

És ekkor történt, hogy Ninoran-Dui találkozott egy másik nővel, Dü-si-vel, a ki fiatal volt, szép és gazdag. Megszerették egymást. De mert a nyolcszor boldogtalannak szerencsétlensége átszáll mindazokra, a kiket szeretnek, Dü-si és Ninoran-Dui házassága is végzetessé vált. Elpusztult az asszony minden lábas-jószága, földje nem termett, gazdasága tönkrement.

A vége az lett, hogy egy reggel Dü-si hiába kereste Ninoran-Duit. Csak egy levelet talált, a melyben Ninoran-Dui értesére adta, hogy még mindig nagyon szereti, de mégis el kell őt hagynia, mert eddig is csak szerencsétlenséget hozott a fejére.

Az asszony keserves sirásra fakadt, mert férjét minden kincsnél és gazdagságnál jobban szerette. Azt a keveset, a mi vagyonából még megmaradt: széjjelosztotta a szegények között s fölszedte sátorfáját.

Ment-mendegélt egy hosszú völgyön keresztül, sűrűn hullatta könnyét s magában ezt gondolta: Ha volna legalább annyi kenyérem, hogy minden éhez, jól tarthatnék, annyi pénzem, hogy minden szegényt megajándékozhatnék. Nem is lenne akkor több szenvedés ezen a világon.

Alig hogy ezt elgondolta, szép, erős ember termett mellette hatalmas bikán. Virágból és kalászból font koszoru volt a fején. Megállította a bikát és így szólt:

— Szeress és légy a feleségem.

— Én egy nyolcszor boldogtalant szeretek, felelte az asszony és mást nem is tudnék szeretni. De testvéremül fogadlak, ha úgy akarod.

És megkötötték a testvéri frigyét. Megkarcolták ujjukat s a kiserkedő vérral ráírták nevüket a ruhájuk szegélyére, azután lehasították a szegélyt, kicserélték és kebelükbe rejtették. Azután mindegyik ment tovább a maga útján.

A vándorlásban elfáradva Dü-si, betért egy házba, lefeküdt és elaludt. Álmában megjelent előtte egy hófehér arcú, ezüsthaju öregember és így szólt: Én vagyok az az ember, a kít a bikán láttál s a kivel testvéri frigyét kötöttél. Én a völgyek szelleme vagyok. Tudom, hogy mi a vágyad. Itt van egy zacskó, tele rizsszel. Egyetlen szem elegendő, hogy megtöltsön egy nagy üstöt. És akármennyi rizst szedsz is ki a zacskóból, kiürülni nem fog soha.

E szó után eltűnt a szellem és Dü-si föl-

ép úgy, mint csattogó hidegben, hol ezt a napot, hol mást ünnepli meg a nép. Helytelenül járna el, ha elmulasztaná, ha vallásosságát nem dokumentálná ezzel, ha vallása törvényeit nem tisztelné.

Kissé szokatlan, talán kellemetlen is, hogy a magyar földbirtokost hatra-vakra meglepi a rendszeres véletlen s a legjobb munkaidőn legszebb kalkulussal keresztül huzza. Ha van emiatt kellemetlensége, önmagára vessen. Az előretörékvő gazdának orránál tovább kell látnia, s az volna igazán ostromozásra érdemes eljárás s méltó dolog a kipellengérezésre, ha a népet az ő tulajdon vallásos szent ünnepein akarná valaki járomba fogni, illetve munkára szorítani. Erről szó nincs. Magyar és román e tekintetben is találkoznak egy napon, a kereszténység nagy napjain, a vasárnapon és ünnepeken, mint ünnepeknők vallásuk törvénye előírta.

E tekintetben ki lehet jelteni, hogy a vasárnapok megüléséhez az 1868. évi idevonatkozó törvénynek s a szigorító miniszteri rendeletnek nálunk ha van is, édes kevés köze van.

Előre volt bocsájtvá, hogy a mezőségi néptömeg heterogén elemekből telik ki. A heterogénség fogalma nem kaptázható olyan esetre is, mikor két — bizonyos tekintetben divergens ellem áll egymás mellett. A szó mai értelmével több különálló dolgot kell e célból összehoznunk. Nehogy a fogalom hiányos legyen, még van itt elég nagy számban a mózes vallású elem is. Vallásos nép a szó igaz és szoros értelmében. Ünnepszegésről náluk szó sem lehet. Valami csodálatos faji összetartás, ragaszkodás és együvértartozás tudata harmonikus egygyé, kiváló egészsé teszi a tömeget. Vasárnapjuk nincsen, de annál példásabban ünnepelek meg a szombatjukat. A kereskedő becsukja boltját, az iparos leteszi szerszámát, a földmivelőtől zápor verheti a termést, oda sem néz annak szombat napon. Hanem valami más dolog kezdett lábra kapni, rendszeressé válni. A vasárnapi munkaszünetet nem acceptálják sokan s a keresztények kötelező ünnepén hozzák be a megelőző napról fennmaradt hátralékot. Még szorv-

nyos a jelenség, de a baj hovahamar akuttá válhatik. Nem vallási szempontok e tekintetben irányadók, hanem a tételes polgári törvény, a magyar haza törvényhozásának szigorú parancsa, hogy vasárnap e hazának minden nyelvű, bárminő vallású lakosa tartózkodjék a mezei munkától, s minden más dologtól, mi e napnak megszenteltetését vonná maga után. Ha nem keresztény hány füttőt a szigorú törvénynek, érvényt kell szerezni annak, ha keresztény gázol át az ő jogait védő törvény-szakaszokon, a büntetés kiszabásánál súlyosbító körülményül tudandó be. Ha heterogének is vagyunk más tekintetben, egy dologban egyeknek kell lennünk. Magyar ez a föld, melynek nyugalma, békéjét magyar törvény védi. Ha etikai és vallási motivumok alapján a magyar törvényhozás büntető törvényt hozott, rá kell olvasni azt néha napján az ellene vétők fejére. Ne bántunk senkit, de ne is tűrjük, hogy mások háboríthatlanul garázdálkodjanak. A vasárnapi munkaszünet célzatos, vagy közönyös áttörése mindenhol származó gyümölcsöt termelt. Nincs művelt állam, melynek sarkalatos törvényei között fel nem található. Nálunk is meg van. Érvényt kell tehát szerezni a törvény betűjének.

HIREK és VEGYESEK.

Emlékeztető.

Szombat, nov. 4. Bor. Károly; Vasárnap, nov. 5. Bold. A. oltalma; Hétfő, nov. 6. Lénárd hv.; Kedd, nov. 7. Engelbert pk.; Szerda, nov. 8. Gottfried.; Csütörtök, nov. 9. Tivadar vt.; Péntek, nov. 10. Avell. András; Szombat, nov. 11. Márton pk. hv.

— Személyi hír. Igaz részvétellel értesülünk, hogy e sorok írásakor intelligens társadalmunk egyik derék tagja Nagy A. mocsai ev. ref. lelkész tüdőgyulladásban, súlyos betegen fekszik. Erős a bizalmunk, hogy a házi orvos Dr. Dán János odaadása és övéinek gondos ápolása az oly fiatal lelképásztort megmenti az életnek s nem borul mérhetlen gyász érette aggódó övéire. Az irgalom Istene vigasztalja és gyógyítsa meg a beteg lelképásztort.

— Uj ügyvéd. Nem rég újságoltuk, hogy a mocsai kir. járásbíró területén az ügy-

védek létszáma megsaporodott. A napokban Dr. Moldován Viktor nyitott ügyvédi irodát Mocson. A fiatal ügyvéd közelebből állotta ki az ügyvédi vizsgát s első állomásának helyéül a mezőségi metropolist, Mocson választotta. Másikülönben nem idegen vidékünkön. A katonai görög kath. esperesnek, a Cimpiana helybeli pénztintézet elnökének fia. Hallomás szerint még szaporodni fog az ügyvédek létszáma. Nem is a közelből, hanem Budapestről óhajítja egyik fiskális irodáját itt nyitani meg. Ez az igyekezet arra vall, hogy a mocsai kir. járásbírósnak ügyforgalma és ügykezelése igen nagy. Hanem azért a bíróság személyzetének szaporítását még nem észleljük. Pedig igazán égetően szükségessé vált ennek is az eszközlése. Hallomás szerint van is kilátás, hogy járásbírósnak még a jövő év elején kap még egy albirót. Kíváncsok is, mert a mai személyzettel ily nagyforgalmu járásbírósnak ügymenetét lebonyolítani csak a hivatalnokok erejét felülmúló lelkiismeretességgel ha sikerül. A telekkönyvi átalakítások hónapokon át elvonják az erő egy részét a hivatalos szobától. Kiszállások, helyszíni szemlék és más az ügymenetre befolyással levő dolgok is sok időt vesznek fel. Be kell tehát ismernünk, hogy bíróságunk eddig is csak teljes erő megfeszítéssel felelhetett meg magasztos hivatásának. Csak így lesz elkerülhető, hogy minálunk se essék ezután egyetlen délelőttre 10—15 tárgyalás.

— A kolozsvári novemberi vásár viszonylagos kedvező időben tartatott meg. Szarvasmarhában és lóban is nagy volt a felhajtás és arányos a kereslet. Az árak még most sem esnek. Igás, tejelő, vagy vágó marháért hallatlan árat kérnek és fizetnek is. Kuriózumképen még azt is megemlíthetjük, hogy a más időkben kiselejtezés előtt álló lovak árszáma felemelkedett. A pesti lómészárszék kiküldöttjei a hibás, de vágásra alkalmas lovat nagyban szedik és jól fizetik. Jobb is így. Ezelőtt éveken át láthattuk a nyomorék lovak kinzását terhes fogatok előtt. Most Pesten egyszer villan meg a hosszú éles kés és vége van vele a szegény pára sok kinjainak.

ébredt álmából. Mellette hevert a kis zacskó tele rizsszel.

Vette a zacskót és utnak indult megint.

A völgy lassankint elmaradt s Dű-si utja most már fölfelé vitt egy nagy hegyre. A magaslaton szép, sűrű erdő terült el. Az erdőben egy kis kunyhó állott s a kunyhóban csinos, fiatal favágó ült a tűzhely mellett. Vízet forral az üstben.

— Mit főzöl a vízben? kérdezte Dű-si s megállott a kunyhó küszöbén.

— Semmit sincs, a mit megfőzhetnék, választotta a favágó. Nincs sem rizsem, sem gyökerem.

Ekkor Dű-si belépett a kunyhóba, kivett a zacskóból egy szem rizst s az üstbe hajította. Az edény egyszerre szimig megtellett rizsszel s midaketten jóllaktak vele.

Vacsora után így szólt a favágó Dű-sihez...

— Szeress és legyünk mi ketten férj és feleség.

— Szeretni nem tudlak, felelte Dű-si. Én férjemet szeretem, egy nyolcszor boldogtalant. De ha akarod lehetünk testvérek.

A favágó beleegyezett s megkötötték a testvéri frigyét.

Éjszakába fordult az idő és Dű-si mély álomba merült. Álmában megjelent egy fehérszakállú öregember, a ki rettenetes tigrisen nyargalt és így szólt hozzá:

— Én vagyok a favágó, a kivel együtt vacsoráltál a kunyhóban. Én vagyok a hegyek szelleme. Tudom, hogy mi a vágyod. Itt van egy darab arany. Akármenynyit főrész is le belőle, sohasem lesz kisebb.

Az öreg eltűnt és Dű-si felébredt. Nem látta többé sem a favágót, sem a kunyhót, de fekvő helye mellett egy darab aranyat talált.

— Most már tudom, mitévő legyek; mondotta Dű-si. Várost építek e helyen. Akkor minden szegény és minden éhező hozzám fog jönni és köztük lesz talán az én nyolcszor boldogtalan emberem is.

És Dű-si úgy tett, a hogy mondotta. És eljött hozzá minden koldus, minden éhező és minden szegény. Dű-si reménye teljesült, mert egy napon eljött a férje is a Phar ke-bogi.

Mikor Dű-si meglátta, elébe sietett s szemrehányással halmazta el szökése miatt. A phar-ke-bogi boldog volt, hogy újra föltalálta feleségét s az asszony megeskettette, hogy soha többé el nem válnak egymástól. Aztán megelégedetten éltek s etették-itatták a koldusokat, a kik házukba jöttek.

Egy nap Dű-si minden pénzéből kifogyott s a szomszéd városba kellett küldenie, hogy a nyers aranyért vert pénzt hozasson. Átadta a darab aranyat Ninoran-Duinak s lelkére kötötte, hogy majd a városban jó nagy darabot törjön le belőle s lehetőleg sok pénzt hozzon, hogy hamarosan ne kelljen megint a városba mennie.

Ninoran-Dui számár hátára kötötte az aranyat s utnak indult.

Utközben egy patakhöz ért. És mint-

— **Diphtheritisz-járvány** van Kolozsvárt, mi miatt több tanintézetet a járvány megszűnéséig be is zártak. Az óvatosság nem árt s az előzetes figyelmes intézkedés sok gyermekeért aggódó szülőnek szerzi meg nyugalmát. Itt nálunk is hallunk a gyermekek betegeskedéséről, de a betegség inkább a szokatlanul hüvösre fordult, lucskos, sáros idő következménye. Ne is csodálkozzék előlött senki. Az volna bámulatos, ha elő nem fordulna, hiszen mostanában a csöppségek akárhányszor bokaig érő sártengeren úsznak át, míg az iskolához érnek.

— **Hivatalos vizsgálat.** Veszprémi Lajos pénzügyigazgatósági számtanácsos az elmúlt héten vizsgálta meg a mocsai m. kir. adóhivatalt. A több napig tartó vizsgálat eredménye, hogy teljes megelégedésének nyilvánításával távozott.

— **Az októberi ájtatosság** a mocsai plébánia templomban az elmúlt hónap utolsó napján, kedden esti 6 órakor zárult. A nagy sár kellemetlenségeivel is megküzdött a hívek kitartása s a bezáró vecsernyén is szép számmal vettek részt. Vecsernye végén rövid alkalmi beszéddel buzdította hiveit a plébános vallásosságra és az istenanyának buzgó tiszteletére. E helyen említjük fel azt az előnyös változást is, mi a katolikus híveknek minden bizonynyal örömet okoz. A róm. kath. egyház tekintettel a templomhoz vezető ut gondozatlanságára és járhatatlanságára, megvásárolta a plébániális belsőség mellett elterülő Winkler-féle kertet. A templomba szándékozó hívek kényelmére, de csakis a hívek számára és a templomozás idejére feljárt nyit az egyház a nevezett kerten és plébániális belsőségen keresztül. A szükséges munkálatok, — hidkésztés, kapuállítás stb. — most vannak munkálatban s rövid időn belül már készen is lesznek véle. Üdvös és okos gondolat volt biz' ez. Mégis csak sajnálatos állapot az olyan, mikor a templomba szándékozó hívő zugolódás között egy lépést tesz előre, s akárhányszor kettőt-hátra. Ez annál csodálatosabb, mert egy és ugyanazon ut vezet nem csupán a katolikusok, hanem a reformátusok templomához is.

— **Suttogják,** hogy a mocsai Kaszinó ismét rosszban töri fejét. Valami Katalin-

bál felét emlegetnek. Mérget vehetünk rá, hogy megcsinálják, ha már emlegetik. Természetesen azt hitte a konspirálók vidám tábora, hogy nem pattan ki a titok s majd a tüneményes siker után azzal kérkedhetnek, hogy hát rögtönöztük. Kipattant a titok s tessék munkához látni, mert novemberben irunk s a kalendárium szerint pediglen Katalin napja is már e hónap folyamán meg lesz.

— **Időjárásunk** olyan, hogy ma nem tanácsos megírni, hogy milyen. Az adóságcsinálásban leleményes jó barát nem csaphat oly gyorsan be, mint az őszi időjárás. Esőt várunk, havat kapunk, szellős felöltöben teszünk rövid utat s mire haza tértünk, a kandalló a legszebb butor s a téli kabát ruhatárunk legszeretetremlőbb darabja. Okt. 27—28-án 12 centiméteres hó alatt feküdt vidékünk. Rémületbe ejtett az oly váratlanul nyakunkba szakadt tél. Az őszi napsugár mégis csak megküzdött az idő előtt lehullott hóval. Csupán a hegyek ormain látható még, no meg a kora reggeli és esti hüvös idő is arra vall, hogy nagy lépést tettünk a zordon tél felé. Hanem hátra van még a v. . pardon Katalin nyara. Ha abnormis és folyton változó volt október, talán csak némileg kárpótol november.

— **Sok a nyul.** Rossz napok járnak a fürgé tapsi fülekre. Puska-ropogás teszi rájuk nézve félelmissé a letarolt mezőt. A kukorica szárait is levágják a kapzsi emberek. Pedig de jól eltakarta eddig ez őket. Hanem ne sajnáljuk sorsukat. Szapora egy faj s ha a vadászok jól irányozott lövése le nem terítene bizonyos percentet, nem lenne elég jövőre nekik a káposztás táblák minden káposzta-levele. Most van a vadász-saison. Van is valami gyönyörűség benne, mikor két avatott vadász rövid egy nap alatt 30 darabot terít le. Ez pedig valóság, amit csak az irigység tagadhat le.

— **Változás.** Gróf Béldi Akos kolozs megye és kolozsvár szab. kir. város közszeretben álló főispánja önkéntes lemondással, királyi kitüntetéssel vált meg állásától. Az oly derék főispán távozását megyeszerte osztatlan sajnálattal vették tudomásul. A megüresedett főispáni állásra

közelebből koltói Gróf Teleki László neveztetett ki.

— **A mezőségi szüret** felülmulta a várakozást. Édes musttal van tele a sok hordó s kiforrás után tüzes nektár kerül a szőlőtulajdonosok asztalára. Mert a mezőségi bor pár vidéken ritkítja párját. Zamatos és erős, miért keresett és jól is fizetik. Hektóliterenként 50—60 koronáért kelt el a must, mi a mai bőséges bortermés idején nagyon is tisztességes ár.

— **Halottak napja.** Régi kegyeletes szokás, hogy mindenszentek napjának esti óráiban meggyújtjuk kedveseink sirhantján a lobogó mécseseket, az apró gyertyácskákat. Szemünk a vibráló lángokhoz tapad, lelkünk elszakad a sivár világtól s emlékezésbe merülve imát rebeg ajkunk szereteteink örök nyugalmaért. Nálunk is gyönyörű látványt nyújtott a temetők esti kivilágítása. Ragyogó fényt árasztott a községből kiemelkedő magaslat, a temető, a halottak csendes birodalma. A kath. templom falán megtört az esti szemképráztató fény s benépesült a temető kerítése kegyeletes néppel. Délutáni 4 órakor halotti vecsernye és alkalmi szentbeszéd volt, másnap — csütörtökön — pedig gyászmise az összes elhalt hívek lelki üdvéért.

— **A Mocsai-Kaszinó közgyűlését** f. évi okt. hó 26-án délután 6 órakor tartotta meg a kaszinói tagok rendkívüli érdeklődése között. Fontos tárgya volt a közgyűlésnek. Az annyiszor emlegetett kaszinói építkezés dolgában most hozott a kaszinó véglegesen döntő határozatot. Kimondotta, hogy a helyi szükség és kényelem, meg a mindinkább szaporodó intelligencia érdekében is, önköltségén megépítteti a kaszinói helyiséget. Attól sem riad vissza, hogy szükség esetén önköltségen vásároljon telket megfelelő helyen. Torday Sándor elnökle alatt Kovács Gerő, Mihály János, Nagy Elek, Rosmann Samu tagokból bizottságot alakított s e bizottság a rendes közgyűlés elé kész tervet és költségvetést terjeszt.

— **Ha csökkent is,** de nem szűnt meg véglegesen a mocsai lakás mizéria. Még számos család várja, lesi a pillanatot, hogy állásának megfelelő lokalitásban helyezkedjék el. Kilátásaink a már bevezetett, vagy bevezetés előtt álló építkezések

hogy Ninoran-Dui nyolcszor boldogtalan volt, történt, hogy épen akkor nagy esőől folyamra dagadt a kis patak s a számár az arannyal együtt elmerült a vízben.

— Nem! kiáltotta a phar-ke-bogi vad kétségbeesésben. Ennek nem szabad megtörténie! Nagyon is sok szerencsétlenséget hoztam már a feleségem fejére! Vagy kihozom az aranyat, vagy magam is ott veszek a vízben!

A hullámok közé vetette magát és megfulladt. Dű-si sokáig várt Ninoran-Duire; végre nem tudta már elviselni a bizonytalanságot s elindult, hogy fölkeresse.

Mikor ahhoz a helyhez ért, a víz már leapadt, a folyamból patak lett megint. S a parton látta a halott Ninoran Duit és a nagy darab aranyat. Vigasztalhatatlan volt a szegény asszony, elment és sirt szakadatlanul. Végre egy elhagyott, magányos vidékre jutott. Ott leült és sirt az ő nyolcszor boldogtalan emberéért és minden nyolcszor boldogtalanért — sirt, a mig

meghalt. Könyeből patak lett azon a helyen, a „Könyek patakja“.

Egyszer egy kereskedő ügyes-bajos dolgában a városba nyargalt, eltévedt s arra a helyre jutott, a hol Dű-si feküdt. Mikor megpillantotta az asszonyt, honi szokás szerint leszállott a lóról s gyalogszerrel közeledett hozzá. Ekkor látta, hogy a nő nem mozdul s meggyőződött róla, hogy halott. Sirt ásott neki és eltemette.

Csakhamar rátalált a helyes utra, jó egészségben érkezett meg a városba s dolgait szerencsésen intézte el. Ezt a nővel való találkozásának tulajdonította, a kit eltemetett s hazafelé fölkereste a sirt, imádkozott és három pohár rizspálinkával megöntözte.

Hazaérve elbeszélte rokonainak és ismerőseinek, hogy járt és milyen szerencsés üzleteket csinált. Más kereskedők, a kik a városba mentek, szinte meglátogatták Dű-si sirját, imádkoztak és vállalkozásukat siker koronázta.

Egy nap egy boldogtalan ember jött a sirra. Keservesen jajgatott a szerencsétlenségén és elaludt a siron. Álmában megjelent neki egy szép, fiatalasszony, hófehér ruhában, vele sirt, vigasztalta és így szólt hozzá:

— Igyál e patakból; vize tiszta, mert csupa könnycsepp, mely boldogtalanokért hullott. Ha iszol belőle, szenvedéseid megfognak szűnni, mert úgy fogod szeretni a többi szerencsétlent, mint az a szegény asszony, a kinek könyeiből fakadt ez a patak.

És ekkor más szerencsétlenek is kezdtek zarándokolni a sirhoz. Emlékkövet állítottak, ezzel a fölírassal: Az erényes nőnek. És a fölírás igazat mond, mert az az asszony, a ki a sirban pihen, szerette a szerencsétleneket. És ezek sokan vannak a világon.

beszűntetésekor nem a legrózsásabbak. Az építkezési kedvet nagyban befolyásolja a járásbírósnak a jövő évben építeni szándékolt palotája. Ekkor a mostani hatalmas méretű helyiség, mint bérház fog megnyitni családok számára. Kíváncsok, hogy végre valahára az első kapavágás megtörténjék. A járásbíróság részére elég-
telennek bizonyult a jelen helyiség. A bizonytalanság befolyásolja az építkezés kedvet is. Tudjuk, hogy a vásárolt telken hova hamar felépül a járásbírósnak az épület, de a terminust is tudni szeretnők, hogy mikor és mikorra lesz már föld alatt az is valahára?

— Kiss szerencsése Nagy! Ma már közmondás lett ezen szállóige és alig van ember az országban, aki ne tudná, hogy osztálysorsjegyeket legcélszerűbb Kis Károly és Társa bankházában venni. E kiváló bankház Erzsébet-körút 19. sz. a levő főüzletét Kossuth Lajos-utca 13. szám alá helyezte és így 4 szép üzlete van Bpsten a Kiss bankháznak. Osztálysorsjegyeket hivatalos árakon legajánlatosabb Kissnél venni, mert pontosan, lelkiismeretesen szolgálja hi vevőit, a nyereményeket azonnal kifizet, mert Kiss szerencsése Nagy!

— A sztrájk mint *vis maior*. Már említettük, hogy a budapesti tábla meghozta döntését a tavalyi vasutas-sztrájk folytán előállott perek egyikében. Most előttünk fekszik teljes szövegében ez az ítélet, amely kimondja, hogy azt a kérdést, vajjon a tömeges munkamegtagadás erőhatalomnak tekinthető-e, sem a kereskedelmi törvény, sem az üzletszabály meg nem oldja. A törvény és az üzletszabály a fuvarozónak alkalmazottaiért való felelősséget már olyan időben mondta ki, mikor a sztrájk még egyáltalán nem, vagy ritkán fordult elő és semmiesetre sem birt azzal a gazdasági jelentőséggel, mely törvényhozási szabályozásra okot és alkalmat adhatott volna. Ami a kereskedelmi törvény 402. §. és az üzletszabály 9. §-ának szövegét illeti, az a kijelentés, hogy a fuvarozó felelős azokért, a kiket a szállítás teljesítésénél alkalmaz, nyilván nem illik arra az esetre, mikor a vasut senkit sem talál, akit a fuvarozásnál alkalmazhatna. Az üzletszabály 9. §-a tehát nem áll útjában annak, hogy ha és a mennyiben a sztrájk erőhatalom jellegével bír, a 75. §. alapján a vasut arra, mint felelősséget kizáró körülményre hivatkozhasse. De ha a sztrájk oly méretű és jellegű, amely valamely területen, vagy valamely munkásságban bizonyos időre, vagy egyáltalán, vagy az illető eset körülményeihez képest a munkaadó által leküzdhetetlen, akkor a sztrájk épp úgy gátolja a munkaadót az elvállalt köteleesség teljesítésében, mint valamely külső természeti esemény, vagy háború, vagy lázadás és ily esetekben a sztrájk a munkaadó mentesítése szempontjából erőhatalom jellegű esemény. Önként értetik, hogy nem mentesíti a munkaadót az oly sztrájk, amely az ő hibája folytán tört ki, mert ez esetben a munkaadó felelőssége az ő hibájának következménye. Az alkalmazottak leküzdhetetlen sztrájkja azonban, amely nem a munkaadó hibájából származott — ugymond a bíróság — a munkaadót mentesítő erőhatalom tekintete alá tartozik és ez a szabály a vasuti forgalomra épp úgy alkalmazandó, mint az általános magán és kereskedelmi forgalomra.

Hirdetés.

Schuszter és Fronius szőlő-ojtvány telepéről Teke (Kolozs megye)
500.000 drb. szőlő-ojtvány kerül eladásra és 200.000 drb. csemege szőlő-ojtvány.

Megrendeléseket október 10-től fogadunk el.

Név- és árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk

Schuszter és Froniusz,
szőlő-telep tulajdonosok.

Sz. 3797—1905. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A mocsai kir. járásbíróság, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy az
Erdélyrészi Magyar Jelzáloghitelbank vég-
rehajthatónak Székely Gergely, Székely
György és kiskorú Márton János, István
Máriskó, Zsuzsa, Márton képviselve Zá-
buli László által) f.-szováthi lakos végre-
hajtást szenvedők elleni 57 K 48 f. tőke-
hátralék követelés és jár. iránti végrehaj-
tási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék
és a mocsai kir. bíróság területén levő
F.-Szováth községben és határán fekvő és
a felső-szováthi l. 100 sz. tjkvben foglalt † 1
rdsz. 291/2, 292/2 hrsz. telekre 77 K, 2.
rdsz. 249/1, 248/1 hrsz. házastelekre 371 K
3. rdsz. 260 hrsz. fekvőre 51 K, 5. rdsz.
348 hrsz. fekvőre 562 K, 6. rdsz. 775 hrsz.
fekvőre 620 K, 7. rdsz. 1035. hrsz. fekvőre
06 K, 8. rdsz. 1116/1. hrsz. fekvőre 01 K.
II. a 174. sz. tjkvben A † 1. rdsz. a. fog-
lalt 1100 hrsz. közös legelőből végrehaj-
tást szenvedők B 554—560. a. jutalékára
vagyis 5 hold 1184 □ ölnyi részre 132 K,
mint ezennel megállapított kikiáltási árban
az árverést elrendelte és hogy a fennebb
megjelölt ingatlan az **1905 évi november
hó 11. napján d. e. 10 órakor** Felsőszó-
váth községben a község házánál megtar-
tandó nyilvános árverésen a megállapított
kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok és birtokjuttalék fentirt becsárának 10⁰/o-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez lenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.
Mocs, 1905. szeptember hó 15-én.

Tordai Dénes,
kir. járásbíró.

KISS

Szerencséje

NAGY!

Ki még eddig soha szerencsekisérle
tett nem tett az osztálysorsjátékban,
vegyen egy szerencsesorsjegyet
KISS bankházában, mert

KISS szerencséje NAGY!

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban eredménye nem volt, tegyen kísérletet **KISS** bankházában, mert

KISS szerencséje NAGY!

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékban nagyobb nyereményeket
K I S S bankházában.

Az eddigi huzásoknál szerenesénk volt már háromszor a jutalmat

600.000 koronát = 1.800.000
és a legnagyobb főnyereményt

400.000 koronát — 400.000

Összesen 2,200.000
4 sorsjegyre

koronátigen tisztelt vevőinknek fizetni. Minden egyes h u z á s u t á n közzé- tesszük a legnagyobb budapesti hir- lapokban a nálunk nyert sorsjegyek j e g y z é k é t, úgy, hogy mindenki meggyőződhetik, miszerint a m i t. vevőinknek különösen kedvez a sze- rencse.

Kihuzott nyeremények **azonnal**
kifizettetnek.

Kísérlelje meg szerencsáját
K I S S bankházában,
mert

KISS szerencséje NAGY!

A XVII. sorsjáték I.-ső osztályának
huzása f.é. november 23. és 24. lesz.

Az I-ső osztályu sorsjegyek árai:

Egy nyolcad 1 K 50 f. Egy fél . . 6 K
Egy negyed 3 „ — „ Egy egész . 12 „

Kiss Károly és T.-sa

a magyar királyi szabadalmazott
osztálysorsjáték főelárusító-helye

BUDAPEST,

IV. Kossuth Lajos u. 13

Nyomatott Adi Árpád könyvnyomdájában Maros-Vásárhelyt.